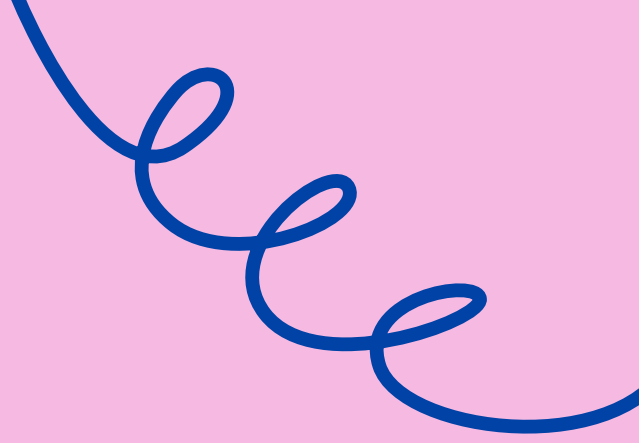

Elinvoima- ja työllisyys- ohjelma

Sisälllys

Sisälllys	2
1. Strategisen ohjelman perustiedot	4
2. Tiivistelmä	5
3. Ohjelmalla tavoiteltava muutos	6
3.1. Muutoksen kohde.....	8
3.2. Muutoksen menestystekijät.....	8
4. Ohjelman tavoitteet.....	10
4.1. Tavoite 1: Työllisyys nousee ja työttömyys laskee	11
4.2. Tavoite 2: Investoinnit kiihdyttävät Vantaan elinvoimaa.....	14
4.3. Tavoite 3: Vantaa tarjoaa houkuttelevan kaupunkikokemuksen asukkaille ja vierailijoille.....	18
4.4. Vaikuttavuus	20
5. Strateginen yhteys ja rajaus	21
5.1. Kytkeä kaupunkistrategiaan	21
5.2. Ohjelman rajaus ja suhteet muihin ohjelmiin.....	22
5.3. Ohjelma osana strategista muutosta	22
6. Tilannekuva ja tietopohja	25
6.1. Tilannekuva.....	25
6.1.1 Työllisyys.....	26
6.1.2 Asukkaiden koulutustaso.....	27
6.1.3 Organisaation toimintamalli ja johtaminen	28
6.1.4 Vantaan hyödyntämätön potentiaali.....	29
6.2. Keskeiset tietolähteet	30

6.3. Ohjelman valmistelu	31
--------------------------------	----

Julkaisija

Vantaan kaupunki

06/2026

ohjelmajohtaja Ulla Boer, Konsernijohto ja elinvoima

1. Strategisen ohjelman perustiedot

Ohjelman nimi: Elinvoima- ja työllisyysohjelma

Strategiakausi: 2026–2029

Ohjelman omistajat: Tommo Koivusalo ja Riikka Kiljander-Kiiskinen

Ohjelmajohtaja: Ulla Boer

Ohjausryhmä: Tommo Koivusalo, elinvoimajohtaja
Riikka Kiljander-Kiiskinen, konsernijohtaja
Antti Kari, kiinteistöjohtaja
Sampo Perttula, kaupunkisuunnittelujohtaja
Ari Ranki, toisen asteen koulutuksen johtaja
Susanna Taipale-Vuorinen, työllisyyden ja kotoutumisen johtaja
Mari Kalmari, viestintäjohtaja
Hanna Hänninen, nuoriso- ja yhteisöpalvelujohtaja
Aija Saha, viestintäpäällikkö
Susanna Issakainen, kehityspäällikkö
Ulla Boer, ohjelmajohtaja

Neuvonantajaryhmä:

Metehan Albayrak, Invitation Oy ja FC Haxi
Ilkka Haahtela, Maahanmuuttovirasto
Mikko Kesä, Mikko Kesä Oy
Kati Kuusisto, Kuusisto & Partners Oy
Ilona Lundström, SITRAn hallitus, Metropolia AMK Oy
Mika Maliranta, Labore Oy ja Turun yliopisto
Heljä Misukka, LovEdu Oy ja Rud Pedersen
Peter Vesterbacka, FinEst Bay Area ja Slush

Versio ja päiväys: 0.6, 15.6.2026

2. Tiivistelmä

Tulevaisuuden Vantaan hyvinvointi rakentuu elinvoiman ja työllisyyden varaan. Elinvoima- ja työllisyysohjelma on Vantaan strategian keskeinen toimeenpanoväline. Muutosohjelma keskittyy toimenpiteisiin, joilla kaupunki itse vaikuttaa kehityssuuntaansa. Tavoitteisiin pääsemällä katkaistaan negatiivinen kehitys ja ohjataan Vantaan elinvoima positiiviseen kierteseen. Kaupunki muuttaa toimintatapojaan edistääkseen nykyistä voimakkaammin elinvoimaa ja työllisyyttä.

Kaupunkistrategian tavoitteena on, että vahva elinvoima syntyy työpaikoista, investoinneista ja osaamisesta – mutta yhtä lailla hyvästä arjesta, sujuvista palveluista ja houkuttelevasta kaupunkikokemuksesta. Strategiakauden aikana Vantaa muuttuu mahdollistajasta aktiiviseksi elinvoiman ja työllisyyden rakentajaksi, joka ohjaa omaa päätöksentekoaan, markkinaehtoisia investointeja sekä julkisten ja yksityisten palveluiden kehittämistä systemaattisesti työllisyyden ja elinvoiman näkökulmasta.

Ohjelma kokoaa kaupungin toimialat, konserniyhtiöt ja laajan kumppaniverkoston yhteisen muutostavoitteen taakse ja kohdistaa tekemisen sinne, missä sen vaikutus on suurin. Tavoitteiden ohjaamalla toimenpiteillä vahvistetaan Vantaan vetovoimaa yrityksille, osajille ja asukkaille sekä parannetaan työllisyyttä, veropohjaa ja kaupungin kestäväää kasvua. Elinvoima- ja työllisyysohjelmalla varmistetaan, että strategiset tavoitteet eivät jää linjauksiksi, vaan näkyvät konkreettisesti kaupunkilaisten arjessa ja Vantaan tulevaisuuden suunnassa.

3. Ohjelmalla tavoiteltava muutos

Elinvoima- ja työllisyysohjelman ohjaama strateginen muutos strategiakaudella 2026–2029 on siirtyminen **läpileikkaavaan elinvoiman ja työllisyyden ohjausmalliin** koko kaupunkikonsernissa. Kaupunki toimii aktiivisena elinvoiman rakentajana: päätöksentekoa, investointeja, omistajaohjausta ja palveluiden kehittämistä kohdistetaan systemaattisesti vaikuttavimpiin kokonaisuuksiin yhdessä organisaation ja kumppanien kanssa.

Vuoden 2025 alusta voimaan tullut TE-uudistus laajensi **kuntien roolia työllisyyden hoidossa**. Vantaa rakentaa uutta rooliaan kehittämien toimintaansa. Työllisyyden ja elinvoiman vahvistaminen perustuu laajaan toimenpidekokonaisuuteen, joka kattaa koko kaupunkikonsernin ja kumppaniverkostot. Työllisyyteen liittyvät haasteet ovat suurelta osin rakenteellisia ja suhdanneherkkiä, mutta kaupunki voi valinnoillaan tasata suhdannevaihteluiden vaikutuksia ja nopeuttaa elpymistä. Vantaa edistää työelämää, jossa työehdot, työhyvinvointi ja mahdollisuus pysyvään työhön tukevat työllisyyttä. Kaupunki ei solmi perusteettomia määräaikaista työsuhteita.

Yksityiset investoinnit ja vantaalaisten yritysten kasvu ovat elinvoiman ja työllisyyden moottoreita. **Vantaan tulee tarjota yrityksille paras mahdollinen toimintaympäristö, kokonaisvaltaista palvelua sekä varmistettava osaavan työvoiman saatavuus. Vantaa on yrityksille hyvä kumppani.** Vantaan koettu yritysmuutos kasvaa.

Hyvä arki ja kaupunkikokemus ovat elinvoiman perusta.

Kaupunkikokemuksen ja myönteisen maineen vahvistaminen on

keskeinen edellytys Vantaan elinvoiman kasvulle. Elinvoimainen kaupunki rakentuu arjen sujuvuudesta ja kokemuksesta. Maineen kehittymisen kannalta on tärkeää, että kaupungin palvelut toimivat sujuvasti, kaupunki tunnetaan varhaiskasvatuksen ja koulutuksen laadusta ja asuinympäristöt ovat viihtyisiä ja turvallisia.

Elinvoimaa ja mainetta kasvattavat myös tapahtumat ja vierailukohteet sekä monipuoliset vapaa-ajan palvelut. **Vantaa nousee strategiakaudella maan johtavien elämyskaupunkien joukkoon** kehittämällä tapahtumia ja elämyksiä osana kaupungin elinvoimaa ja vetovoimaa, hyödyntäen sijaintiaan, lentokenttää ja majoituskapasiteettiaan. Kaupunki siirtyy aktiiviseksi tapahtumien mahdollistajaksi, luo edellytykset suurten tapahtumien houkutteluun Vantaalle sekä kehittää tapahtumatoiminnan edellytyksiä ja tapahtumalan palveluita. Kumppanuuksia vahvistetaan aktiivisella verkostotyöllä. Tapahtumat ja elämykset lisäävät kaupungin tunnettuutta ja mainetta, edistävät matkailua, taloudellista vaikuttavuutta ja yhteisöllisyyttä sekä luovat uusia työ- ja osaajapolkuja.

Tämän muutosohjelman tavoitteena on lisätä organisaatiomme kyvykkyyttä toimia ketterästi ja asiakaslähtöisesti jatkuvan epävarmuuden keskellä ja **lisätä tietoisesti ennakointiin perustuvaa analyysiä**, josta johdetaan vaikuttavia toimenpiteitä. **Systeminen johtaminen** ohjaa organisaatiota entistä tiiviimpään yhteistyöhön ja kumppanuuksiin, joilla ratkaisemme haasteita vaikuttavammin. Ohjelmalla on keskeinen rooli strategian toteuttamisessa kirittämällä palveluprosessien asiakaslähtöistä sujuvuutta ja tehokkuutta, kumppanuuksien rakentamista sekä tiedolla johtamisen hyödyntämistä.

3.1. Muutoksen kohde

Muutos kohdistuu päätöksentekoon, toimintakulttuuriin, keskeisiin palveluprosesseihin sekä kaupunkikokemuksen johtamiseen. Tavoitteena on tunnistaa ja poistaa elinvoiman kannalta keskeiset pullonkaulat sekä toisaalta hyödyntää vahvuuksia, kumppanuuksia ja tunnistaa uusia mahdollisuuksia.

3.2. Muutoksen menestystekijät

Muutosohjelman onnistuminen edellyttää tiedolla johtamista, selkeää priorisointia, toimialojen ja konsernin sitoutumista, entistä enemmän poikkihallinnollista sekä verkostomaista yhteistyötä sekä ketterää toimeenpanoa ja jatkuvaa oppimista.

Muutosohjelman kannalta kriittisenä onnistumisen edellytyksenä on tavoiteltu **toimintakulttuuri** (Ks. Kuva 1, s. 9), joka korostaa kaupungin omaa aktiivista roolia elinvoiman rakentajana, ennakointia ja tiedolla johtamista, asiakaslähtöisyyttä, ketteryyttä, poikkihallinnollista yhteistyötä ja kumppanuuksia sekä oppivaa organisaatiota.

TOIMINTAKULTTUURIN TAVOITETILA

Aktiivinen rooli = mahdollistajasta aktiiviseksi elinvoiman ja työllisyyden rakentajaksi

Yhteistyö = Organisaatorajat ylittävä yhteistyö ja yhteiset tavoitteet

Vaikuttavuus ja tieto = Toimintaa ohjaavat ennakointi, analyysi, priorisointi ja tiedolla johtaminen

Asiakaslähtöisyys = Kaupunki- ja asiakaskokemusta johdetaan keskeisenä elinvoiman tekijänä

Jatkuva ja ketterä oppiminen = reflektio jatkuvana käytäntönä ja mahdollisuutena korjata suuntaa

KUVA 1: Tavoitellun toimintakulttuurin elementit elinvoima- ja työllisyysohjelman näkökulmasta.

Muutoksen onnistumista ja tavoiteltua toimintakulttuuria vahvistavat seuraavat strategiassa tunnistetuista menestystekijöistä johdetut toimintatavat:

- **Johdamme yhteisellä tilannekuvalla**

Päätöksenteko perustuu ajantasaiseen ja jaettuun tilannekuvaan, joka huomioi myös kilpailutilanteen ja tukee ennakoivaa johtamista. Poikkeamia johdetaan järjestelmällisesti.

- **Toimimme systemisesti yhteistyössä**

Yhteiset tavoitteet ohjaavat toimialojen, konserniyhtiöiden ja kumppaneiden yhteistyötä, joka korvaa siilomaisen tekemisen. Näin rakennamme voittavia tiimejä.

- **Keskitymme muutosvipuihin ja uudistumme aktiivisesti**

Toimenpiteet priorisoidaan niiden vaikutuspotentiaalnin perusteella, ja resursseja kohdennetaan rohkeasti uudelleen vaikuttavimpiin

kokonaisuuksiin. Toimintaa kehitetään ketterästi ja oppivasti kokeillen, arvioiden ja suunnaten ohjelmaa tarpeen mukaan.

- **Hyödynnämme vahvuutemme vetovoiman rakentamisessa**
Vantaan keskeisiä vahvuuksia hyödynnetään johdonmukaisesti elinvoiman ja vetovoiman vahvistamisessa. Tämä edellyttää onnistumista viestinnässä, markkinoinnissa sekä asiakas- ja kaupunkikokemuksen johtamisessa.

4. Ohjelman tavoitteet

Elinvoima- ja työllisyysohjelman tavoitteet on johdettu strategian päämääristä ja niihin liittyvistä strategisista tavoitteista. Elinvoima- ja työllisyysohjelmassa on kolme muutoksen osa-alueita (ks. kuva 2, s. 11), joiden alle on koottu tarkemmat tavoitteet. Tavoitteisiin liittyvät toimenpiteet tarkentuvat ohjelmakaudella.

Ohjelmatasolla kuvataan muutoksen osa-alueiden sisältö sekä tavoitteet. Yksityiskohtaisemmat toimenpiteet mittareineen täsmentyvät ja täydentyvät strategiakaudella. Osa toimenpiteistä voidaan projektoida omiksi kokonaisuuksiksi. Kaikissa mahdollisissa toimissa selvitetään ulkopuolisen rahoituksen mahdollisuudet.

MUUTOKSEN OSA-ALUEET		
<p>1. Työllisyys nousee ja työttömyys laskee <i>Osaamisen ja koulutustason vahvistaminen, panokset nuorten siirtymiin, työnantajalähtöiset rekrypalvelut ja tehokas asiakasohjaus parantavat työllistymisen sujuvuutta.</i></p>	<p>2. Investoinnit kiihdyttävät Vantaan elinvoimaa <i>Vantaa profiloituu Suomen ykkösinvestointikohteena ja yritysten toimintaympäristönä, jota sujuvat palveluprosessit vahvistavat.</i></p>	<p>3. Vantaa tarjoaa houkuttelevan kaupunkikokemuksen asukkaille ja vierailijoille <i>Positiivinen kaupunki- ja asiakaskokemus, monipuolinen ja viihtyisä asuminen sekä elävä tapahtumatoiminta rakentavat mainetta ja elinvoimaa.</i></p>
TAVOITTEET		
<ul style="list-style-type: none"> Nousevien alojen, yrittäjyyden ja uusien työpaikkojen tukeminen vahvistuvat Työpaikkojen ja työvoiman kohtaanto sekä työllistymisen sujuvuus paranevat Vantaalaisten osaaminen ja koulutuspolut vastaavat työmarkkinoiden tarpeita Työllisyyden edistäminen huomioidaan päätöksenteossa konsernitason tasoisesti 	<ul style="list-style-type: none"> Yksityisten investointien kiihdyttäminen Nykyisten ja uusien työpaikka-alueiden profilointi, suunnitelmallinen kehittäminen ja markkinointi Kasvavien yritysten määrä kasvaa Ilmasto- ja vastuullisuusvaatimukset huomioidaan osana yritysyhteistyötä tukien investointeja ja kilpailukykyä 	<ul style="list-style-type: none"> Vetovoimaisten asuinalueiden profilointi, kokonaisvaltainen kehittäminen ja suunnitelmallinen markkinointi tuovat pitovoimaa Kaupunkikokemus ja asiakkuusajattelu palveluiden ytimessä Vantaa maan johtavien elämyskaupunkien joukkoon

Kuva 2: Elinvoima- ja työllisyysohjelman muutoksen osa-alueet tavoitteineen.

4.1. Tavoite 1: Työllisyys nousee ja työttömyys laskee

Ohjelmassa keskitytään kohdennettuihin toimiin, jotka parantavat asiakasohjausta, kohtaantoa ja työllistymisen sujuvuutta. Toimenpiteitä kohdennetaan erityisesti nuoriin, pitkäaikaistyöttömiin sekä työmarkkinoille heikommin kiinnittyviin ryhmiin.

Työllisyys rakentuu osaamiselle, osaajien tunnistamiselle, sujuville koulutuspoluille ja toimiville työmarkkinoille. Tavoitteiden saavuttaminen

vaatii laajaa kumppaniverkostoa, johon kuuluu mm. rekrytoinnin näkökulmasta yrityksiä, osaamisen kehittämisessä koulutustoimijoita ja työkykyyn liittyvien kysymysten osalta hyvinvointialue. Vantaa vahvistaa rooliaan yritysten ja työnantajien kumppanina ja vahvistaa työtilaisuuksien ja työllisyysaktiivisuuden kohdentumista vantaalaisille. Vantaa tavoittelee aktiivisesti yliopisto- ja korkeakoulutoimintaa, TKI-kumppanuuksia ja korkean arvonlisän yrityksiä.

Työllisyyden hoidossa ja työttömyyden vähentämisessä toimenpiteet liittyvät **työnantajälähtöiseen työnvälitykseen** ja siihen liittyvään myyntimalliin. Mallissa työnantajille tarjottavat rekrytointi- ja osaamispalvelut nostetaan uudelle tasolle sekä piilotyöpaikkojen aktiiviseen etsintään tartutaan myyntitiimin avulla. Työllistymisen esteenä olevaa osaamisen vajetta ratkotaan **kohdennettujen koulutusten, kielitaidon nostamisen ja osaamisen tunnistamisen** avulla.

Tehokkaampi **ohjaus oikeisiin palveluihin** parantaa työn ja tekijöiden kohtaantoa, asiakkaan työmarkkina-avalmiutta tai pääsyä työmarkkinoille. Yhtenä vaikuttavimpana toimenpidetekonaisuutena **työkyvyn oikea-aikaista arviointia** tehostetaan Vantaan ja Keravan hyvinvointialueen kanssa siten, että asiakkaat ohjautuvat oikea-aikaisesti työhön, koulutukseen, kuntoutukseen tai oikeille etuuksille. Tämä vähentää palveluiden päällekkäisyyttä, lyhentää työttömyysjaksoja ja parantaa resurssien kohdentumista sekä kaupungin taloudellista kestävyttä.

Työllisyys nousee päätöksenteon läpileikkaavaksi teemaksi.

Kaupunkikonsernin päätöksenteossa ja toiminnan ohjauksessa arvioidaan systemaattisesti vaikutuksia työllisyyteen ja elinvoimaan.

Kaupunkikonserni on merkittävä hankkija, joka edistää työllisyyttä hyödyntämällä hankinnoissaan työllistämisehtoja sekä palvelu- että

tavarahankinnoissa silloin, kun se on hankinnan kohde ja sisältö huomioiden tarkoituksenmukaista.

Erityisteemoina työllisyyden hoidossa korostuvat **nuorten, kansainvälisten kuntalaisten sekä osatyökykyisten ja vammaisten henkilöiden työmarkkinoille pääsyn vahvistaminen**. Vantaa panostaa harjoittelu- ja koulutuspolkuihin kohti työelämää ja suuntaa ennaltaehkäisevästi toimenpiteitä erityisesti toisen ja korkea-asteen opintonsa päättäviin nuoriin. Keinoina ovat mm. nuoriin kohdistuvien tukien ja etuuksien vaikuttavampi käyttö, räätälöityjen yksilövalmennuspalveluiden kehittäminen sekä kaupungin moniammatillisen yhteistyön vahvistaminen nuorten työelämätaitojen tukemiseksi. Toimenpiteet kohdistuvat koulutus- ja työllistymispolkujen tukemiseen, kieli- ja osaamisvalmiuksien kehittämiseen sekä työkykyä ja työnantajayhteistyötä vahvistaviin ratkaisuihin. Työnantajien tietoisuutta nuorten työllisyyttä tukevista etuisuuksista lisätään suunnitelmallisesti. Nuorten palveluissa painotetaan matalan kynnyksen tukea ja sitä, ettei kukaan nuori jää yksin koulutuksen, työn tai palveluiden ulkopuolelle. Vahvistamme yritysten ja oppilaitosten yhteistyötä sekä työelämä- ja yrittäjäyyskasvatusta perus- ja toisella asteella.

Kansainvälisten kuntalaisten osaamisen hyödyntäminen työmarkkinoilla vaatii onnistumista kotoutumisessa siten, että jokaisen kielitaito on riittävä työllistymiseen tai yritystoimintaan. Kaupunki tukee sekä työnhakijoita että työnantajia vahvistamalla valmiuksia monimuotoiseen rekrytointiin ja toimii itse esimerkkinä kansainvälisten osaajien työllistäjänä.

Tavoitteena on, että toimenpiteiden yhteisvaikutuksena **työllisyysaste nousee yli 75 %** (71,2 %, 2024) **ja työttömyysaste painetaan alle 9 %** (14,4 %, 04/26). Tällöin **työllisyyden hoidon kustannukset** kaupungille

pienenevät tasolle, joka on **alle 160 euroa asukasta kohden** (yli 180 e/hlö 2026). Työllisyyden kehitys riippuu myös suhdanteista, mutta ohjelman toimenpiteillä vahvistetaan edellytyksiä työllisyyden paranemiselle ja kustannusten hillinnälle kaupungin strategiaa noudattaen.

4.2. Tavoite 2: Investoinnit kiihdyttävät Vantaan elinvoimaa

Vantaalla on Suomen paras sijainti ja saavutettavuus. Sijaintietua hyödynnetään erityisesti kansainvälisen liiketoiminnan, tapahtumien, matkailun sekä lentokenttäekosysteemin ratkaisujen kehittämisessä. Vantaa tekee tietoisia valintoja vahvistaakseen asemaansa **Suomen houkuttelevimpana yritysten sijoittumis- ja investointikohteena**. Investointien edistäminen on koko kaupunkikonsernin yhteinen tehtävä. Aviapoliksen alue kasvaa yhdeksi merkittävimmistä toimitila- ja työpaikkakeskittymäksi Helsingin seudulla, ja kaupunkikonsernin investoinnit alueella edistävät alueen kehitystä. Vantaa vahvistaa poikkihallinnollista yhteistyötä ja selkeyttää toimintamallejaan sekä prosessejaan, jotta investointihankkeet etenevät sujuvasti ja kaupunki näyttäytyy yhtenäisenä, sitoutuneena ja ammattimaisena kumppanina. Kehitämme yrityksille sopivaa kaava- ja tonttitarjontaa sekä muita palveluja kysyntälähtöisesti.

Vantaa **vahvistaa asemaansa vetovoimaisena investointikohteena** ja edistää yritysten sijoittumista ja kasvua tavalla, joka tukee kaupungin taloudellista kestävyttä, työllisyyttä ja elinkeinorakenteen uudistumista.

Pitkällä aikavälillä Vantaa tavoittelee **monipuolista elinkeinorakennetta**, johon kuuluu myös nykyistä enemmän korkeamman jalostusarvon yrityksiä ja investointeja. Lyhyellä aikavälillä hyödynnetään joustavasti ja tehokkaasti kysyntälähtöisesti syntyvät sijoittumismahdollisuudet kaupungin elinvoiman ja tulovirtojen vahvistamiseksi. Kansainvälisyys on keskeinen osa Vantaan elinvoiman vahvistamista ja investointien houkuttelussa korostuu kyky tavoittaa myös kansainvälisiä yrityksiä ja kytkeytyä globaaleihin investointivirtoihin.

Investointien kasvu organisoidaan strategiakaudella kaksivaiheisesti:

1. vaihe: Kysyntään vastaaminen ja valmistautuminen investointien ennakoivaan ohjaamiseen (2026–2027)

Vantaa vahvistaa kyvykkyyttään vastata olemassa olevaan kysyntään nopeasti ja sujuvasti:

- sujuvoittamalla sijoittumista tukevia prosesseja ja siihen liittyvää poikkihallinnollista toimintatapaa
- kehittämällä tonttitarjontaa ja suuntaamalla resursseja työpaikka-alueiden kehittämiseen ja niiden markkinointiin
- parantamalla kykyään kanavoida kiinnostus toteutuneiksi investoinneiksi
- toteuttamalla tulevaisuuden elinkeinorakennetta koskevan visiotyön

2. vaihe: Investointien ennakoiva ohjaaminen (2027–2029)

Vantaa siirtyy ennakoivaan ja kohdennettuun investointien houkutteluun, jolla:

- ohjataan sijoittumista elinkeinorakenteen tavoitteiden mukaisesti
- vahvistetaan korkeampaa arvoa tuottavien investointien osuutta
- laajennetaan ja monipuolistetaan yritystonttitarjontaa

Jatkossa kaupungin toimintamalli ei ainoastaan vastaa kysyntään, vaan aktiivisesti ja kestävästi luo sitä, perustuen markkinoiden ymmärtämiseen. Toimintamalli vaatii tiivistä vuorovaikutusta elinkeinoelämän kanssa.

Investointien merkittävyyden arviointi perustuu niiden **kokonaisvaikutuksiin**, kuten työllisyysvaikutuksiin, taloudellisiin vaikutuksiin (verotulot, yritystoiminnan kasvu), elinkeinorakenteen monipuolistumiseen ja uudistumiseen, kerrannais- ja aluetaloudellisiin vaikutuksiin (kuten kysyntä muille palveluille) sekä kilpailun, palvelutarjonnan, vastuullisuuden ja vetovoiman vahvistumiseen. Investointeja voi arvioida myös sen perusteella, millaisia osaamis- tai innovaatiovaikutuksia ne tuovat tai sitoutuuko siihen kansainvälistä vai kotimaista pääomaa ja verkostoja. Investointikehitystä seurataan useiden indikaattorien kautta, joiden yhteisvaikutus muodostaa kokonaiskuvan.

Investointien volyyymi yksin ei ratkaise, vaan niiden kyky synnyttää monipuolisia työpaikkoja, kytkeytyä paikalliseen työvoimaan ja vahvistaa kaupungin pitkän aikavälin kehitystä. Vantaa edistää vastuullisia investointeja ja yritystoimintaa, jotka vahvistavat kestäväää työllisyyttä, osaamista, ilmastotavoitteita ja kaupungin pitkän aikavälin elinvoimaa.

Vantaa kehittää yrityksille suunnattuja palveluita pitkäjänteisesti ja ennakoivasti tukemaan investointeja, kasvua ja uusien työpaikkojen syntymistä. Palveluiden tarkoituksena on tukea yritysten kykyä kasvaa työnantajina sekä vahvistaa osajien ja verkostojen saatavuutta yhteistyössä ja kumppaneiden kanssa. Ekosysteemimäisellä toimintamallilla elinvoiman palvelut julkiselta, yksityiseltä ja kolmannelta sektorilta kootaan yhtenäiseksi ja sujuvaksi kokonaisuudeksi, joka

parantaa palveluiden saavutettavuutta ja tukee asiakkaiden ohjautumista.

Vantaa tukee yrityksiä vastaamaan kasvaviin ilmasto- ja vastuullisuusvaatimuksiin, jotka vaikuttavat investointeihin, kilpailukykyyn ja kestäväan kasvuun¹. Vihreän siirtymän investoinnit ja rahoitus tukevat Vantaan elinvoima- ja työllisyystavoitteita sekä yritysten uudistumista. Yritysten toimintaedellytyksiä vahvistetaan tavalla, joka tukee vähähiilisyyttä, resurssiviisautta ja vastuullisia liiketoimintamalleja. Yritysten resilienssiä ja kykyä toimia muuttuvassa sääntely-ympäristössä vahvistetaan osana yritysysteistyötä. Kestävyyden edistäminen, vihreän siirtymän investoinnit sekä näiden ympärille muodostuva yritystoiminta tukevat kaupungin elinvoimaa.

Kaupunkikonsernin investoinnit ja hankkeet (kuten ratikka) hyödynnetään vipuvoimana, joka vahvistaa tavoitteellisesti elinvoimaa ja houkuttelee investointeja.

Strategiakauden tavoitteena on, että toimenpiteiden yhteisvaikutuksena Vantaan kehityssuunta kääntyy ja kaupunkiin kohdistuva **investointi- ja sijoittumiskiinnostus** sekä **kyky muuttaa kiinnostus investoinneiksi**

¹ Elinvoima- ja elinkeinopoliittiset linjaukset, luonnos. Päätöksentekoon KV 22.6.2026. Yritysten vastuullisuus ympäristön, yhteiskunnan ja työntekijöiden näkökulmasta jne.

kasvaa selvästi. Vantaa on Suomen kiinnostavin investointikohde ja **yrittämyönteisyyttä mittaavassa Kuntabarometrissa² Vantaan sijoitus noussee** (sija 19. vuonna 2026 ja sija 17. vuonna 2024) siten, että Suomen suurten kaupunkien pisteissä Vantaan keskiarvo (2.55 vuonna 2026 ja 2.70 vuonna 2024) on yli isojen kuntien keskiarvon (2.93 vuonna 2026 ja 2.86 vuonna 2024).

4.3. Tavoite 3: Vantaa tarjoaa houkuttelevan kaupunkikokemuksen asukkaille ja vierailijoille

Elinvoima- ja työllisyysohjelmassa kaupunkikokemus tunnistetaan strategiseksi kilpailutekijäksi sekä taloudelliseen kestävyteen kytkeytyväksi tekijäksi, jota johdetaan tavoitteellisesti ja poikkihallinnollisesti osana elinvoimatyötä. **Kaupunkikokemusta kehitetään kokonaisuutena**, jossa asuminen, arjen palvelut, vapaa-aika, tapahtumat ja monimuotoinen kaupunkitila tukevat toisiaan ja vahvistavat Vantaan mainetta houkuttelevana arjen kaupunkina.

² <https://survey.taloustutkimus.fi/dashboard/kuntabarometri/>;
https://survey.taloustutkimus.fi/dashboard/kuntabarometri_2026/#/home9

Kaupunkikokemuksen kehittäminen tarkoittaa palveluiden näkökulmasta **asiakaslähtöisyyttä**, jossa eri **palvelut ja digikehitys tukevat toisiaan** ja muodostavat **sujuvia sekä saavutettavia palveluita**.

Vantaa on houkutteleva asuin- ja elämyskaupunki, joka tarjoaa sujuvan arjen, turvallisen ja viihtyisän elinympäristön sekä monipuoliset mahdollisuudet vapaa-aikaan, harrastamiseen, liikuntaan ja kulttuuriin. **Laadukas koulutus ja varhaiskasvatus** vahvistavat Vantaan veto- ja pitovoimaa työssäkäyvälle ja aktiiviselle väestölle sekä tukevat asuinalueiden kehittymistä ja kestäväää kasvua.

Asuinalueiden suunnittelussa, kehittämisessä sekä profiloinnissa huomioidaan kokonaisvaltaisesti asuntotarjonnan monipuolisuus, työpaikat, saavutettavuus sekä arkea ja osallisuutta tukevat palvelut ja kohtaamispaikat. **Laadukas kaupunkivihreä ja lähiluonto** vahvistavat alueiden vetovoimaa ja ovat keskeinen osa niiden suunnittelua ja markkinointia.

Tapahtumatuotannon uudistaminen, elämykselliset kohtaamispaikat ja uudet elämyskohteet vahvistavat Vantaan kaupunkikokemusta ja nostavat **kaupungin vetovoimaisimpien elämyskaupunkien joukkoon**. Tapahtumia ja elämyskohteita kehitetään paitsi kaupunkilaisille, myös vierailijoille.

Houkuttelevampi kaupunkikokemus lisää vetovoimaa ja mainetta, mikä edistää kaikkia muita ohjelman tavoitteita. Tyytyväiset asukkaat ja vierailijat vahvistavat mainetta, joka puolestaan lisää pitovoimaa osajille ja yrityksille. Toimenpiteiden yhteisvaikutuksesta Vantaan **sijoitus**

mainetutkimuksissa³ jotka mittaavat mielikuvaa Vantaasta ja sen veto- ja pitovoimasta **paranee** (sijalla 9. vuonna 2026) ja asukasbarometrin⁴ mukaan **asuinalueisiinsa tyytyväisten määrä nousee** 83 %:iin (2025, 78%).

4.4. Vaikuttavuus

Elinvoima- ja työllisyysohjelman vaikuttavuutta arvioidaan ensisijaisesti sen perusteella, miten se edistää Vantaan kaupunkistrategian päämääriä. Ohjelma kohdistuu erityisesti strategian keskeisiin vaikuttavuusmittareihin, kuten **työllisyysasteeseen, koulutustason kehitykseen, yksityisiin investointeihin, työpaikkojen ja yritysten määrään sekä kaupungin veto- ja pitovoimaan asukkaiden sekä vierailijoiden näkökulmista**. Ohjelman toimenpiteisiin liittyvät tarkemmat tai herkemmät mittarit johdetaan näistä strategiatason mittareista.

Ohjelman vaikuttavuutta tarkastellaan myös sen perusteella, miten se vahvistaa muutosta eli tässä tapauksessa kaupungin kykyä toimia poikkihallinnollisesti sekä verkostomaisesti, priorisoida toimenpiteitä ja

³ <https://reptrust.com/tampere-on-edelleen-suomen-vetovoimaisin-kaupunki-kuopio-noussut-aivan-kannoille/>

⁴

https://www.vantaa.fi/sites/default/files/document/Vantaan_Asukasbarometri_2024.pdf

kohdentaa resursseja sekä toimia vaikuttavimmin muuttuvassa toimintaympäristössä.

Vaikuttavuutta arvioidaan sekä suorien vaikutusten kautta että eri toimenpiteiden yhteisvaikutusten kautta. Ohjelman vaikuttavuutta seurataan kaupunkitasoisen talous- ja strategiaproessin rytmissä, jotta toimenpiteitä voidaan tarvittaessa suunnata ketterästi uudelleen ja oppiminen kytkeä jatkuvasti osaksi ohjelmatyötä kuluvalle strategiakaudella.

5. Strateginen yhteys ja raja

5.1. Kytkeä kaupunkistrategiaan

Tämä strateginen ohjelma toteuttaa Vantaan kaupunkistrategian 2026–2029 tavoitteita. Ohjelma kytkeytyy erityisesti seuraaviin strategisiin päämääriin ja tavoitteisiin:

- Hyvän elämän Vantaa
 - Annamme lapsille ja nuorille vahvat eväät elämään
 - Lisäämme kaupunkikeskusten viihtyisyyttä
- Vetovoimainen Vantaa
 - Houkuttelemme osaajia ja yrityksiä
 - Erotumme koulutuksen edelläkävijänä
 - Innostamme uudennlaisilla elämyksillä
- Tasapainoisen kasvun Vantaa
 - Nostamme työllisyyttä ja koulutustasoa

Ohjelman rooli strategiassa on johtaa kaupunkitasoista, poikkihallinnollista muutosta kohti vaikuttavampaa työtä elinvoiman ja työllisyyden näkökulmista. Parhaita tuloksia ei saavuteta pelkästään yksittäisten toimialojen tai linjaorganisaation keinoin.

5.2. Ohjelman rajaus ja suhteet muihin ohjelmiin

Ohjelma sisältää elinvoiman ja työllisyyden edistämisen näkökulmista relevantit poikkihallinnolliset muutokset ja toimenpiteet, joilla linjaorganisaatiossa sekä verkostoissa tehtävän työn vaikuttavuutta voidaan parantaa. Tässä ohjelmassa määritellään halutun muutoksen suunta, etenemisen seuranta sekä ohjelmalle asetetut tavoitteet ja avaintulokset strategiakauden aikana.

Tämä ohjelma ei sisällä toimialoilla tehtävää muuta perustyötä strategiakauden tavoitteiden eteen. Ohjelma ei tee asioita, vaan pyrkii muuttamaan tapaa, jolla kaupunki toimii. Elinvoima- ja työllisyysohjelmalla on tunnistettavia yhdyspintoja kaikkiin muihin meneillään oleviin muutosohjelmiin, mikä vaatii yhteensovittamista tavoitteiden sekä toimenpiteiden osalta.

5.3. Ohjelma osana strategista muutosta

Elinvoima- ja työllisyysohjelma toteuttaa Vantaan kaupunkistrategiaa. Ohjelmassa huomioidaan kaupunkitasoiset sitoumukset ja lakisääteiset

suunnitelmat, kuten [tasa-arvo ja yhdenvertaisuussuunnitelma](#)⁵.

Ohjelmatyö toteuttaa jo hyväksytyjä sekä päätösprosessissa ohjelman rinnalla valmisteltuja periaatteita ja linjauksia, kuten elinvoima- ja elinkeinopoliittiset periaatteet⁶, maankäytön elinkeinopoliittiset periaatteet⁷ sekä [maa- ja asuntopoliittiset linjaukset](#)⁸. Lisäksi ohjelma huomioi kaupungin [tapahtumatoiminnan suuntaviivat 2026-2033](#) sekä siihen liittyvän kaupunkitasoisen tapahtumien toimintamallin ja periaatteet.

Työllisyyden edistämisen keskeisiä periaatteita ovat mm.

työnantajalähtöisyys, yhdenvertaisuus ja tarvelähtöisyys, osaamisen kehittäminen, taloudellinen kestävyys ja toimivat yhteistyörakenteet.

Ohjelmatyö hyödyntää jo linjattua toimintatapaa laajaan yhteistyöhön (oppilaitokset, viranomaiset, yritykset), työnantajalähtöisyyteen ja asiakkaan palvelutarpeisiin pohjautuvien palveluiden tuottamiseen.⁹

Elinvoima- ja elinkeinopoliittisissa periaatteissa (ks. kuva 3, s. 25) sekä maankäyttöä koskevissa periaatteissa tulevat esiin ohjelman keskeiset

⁵ Vantaan kaupungin tasa-arvo- ja yhdenvertaisuustyön suunnitelma, KH 28.2.2022.

⁶ Päätöksenteko KV 22.6.2026

⁷ Päätöksenteko ET-jaosto 17.6.2026, sisältävät työpaikka-alueita koskevat linjaukset, yritysten sijoittumiseen ja tontinluovutukseen liittyvät kriteerit.

⁸ Hyväksytty KV 10.10.2022

⁹ Työllisyyden edistämisen periaatteet, KH 2.6.2025 § 7, VD/2719/00.01.01.01/2025

elementit, kuten yrityslähtöisyys, sujuvat ja ennakoitiin perustuvat palvelut, kaupunkikokemus sekä investointien aktiivinen edistäminen¹⁰

Ohjelmalla on tunnistettuja yhdyspintoja kaikkiin kaupunkistrategiaan toteuttaviin strategisiin muutosohjelmiin. Onnistuessaan kokonaisuus vahvistaa Vantaan elinvoimaa. Ohjelmatyötä tuetaan aktiivisella edunvalvonnalla ja yleisellä vaikuttamisella mm. hallitusohjelman tavoitteisiin ja lainsäädännön uudistamiseen liittyvään työhön. Ohjelmatyötä edistäviin toimenpiteisiin haetaan aktiivisesti ulkopuolista rahoitusta eri lähteistä, sopivien kumppanien kanssa.

Ohjelmatyö aloittaa pitkäaikaisen toimintakulttuurin muutoksen, joka tukee strategiaa. Ohjelmatyö hyödyntää kumppanuudet ja verkostot, joista kaupunkiorganisaatio saa tukea ja voimaa haasteiden ratkomiseen.

¹⁰ Elinvoima- ja elinkeinopoliittiset periaatteet, KV 22.6.2026.

Elinvoima- ja elinkeinopoliittiset periaatteet

1. Tunnistamme vahvuudet ja hyödynnämme niitä laaja-alaisesti
2. Kestävä yritystoiminta ja yrittäjyys ovat elinvoiman tärkeä perusta
3. Investoinnit ovat kasvun perusta ja kilpailukyvn mittari
4. Kokonaistaloudelliset vaikutukset ohjaavat päätöksentekoa
5. Osaaminen ja innovaatiot ovat uudistumisen ja kasvun ajurit
6. Kansainvälisyys ja monipuolinen elinkeinorakenne vahvistavat kilpailukykyä
7. Vantaan mainetta kehitetään suunnitelmallisesti ja aktiivisesti
8. Kaupunkikokemus on keskeinen veto- ja pitovoimatekijä
9. Kaupungin toimintaa ja palveluja kehitetään asiakaslähtöisesti
10. Vantaalla on hyvä elää, olla ja työskennellä. Pääkaupunkiseudun sujuvin arki on Vantaan pitovoiman ja vetovoiman perusta

Kuva 3: Luonnos, Elinvoima- ja elinkeinopoliittisten periaatteiden tiivistelmä, päätösprosessissa KV 22.6.2026.

6. Tilannekuva ja tietopohja

6.1. Tilannekuva

Ohjelman lähtötilannetta kuvaavat keskeiset tunnusluvut osoittavat elinvoiman ja työllisyyden haasteiden mittaluokan. Strategiakauden alussa Vantaan työllisyysaste on noin 71 %, työttömyysaste lähes 15 % ja investointien määrä on vähentynyt yleisen suhdannetilanteen vuoksi.

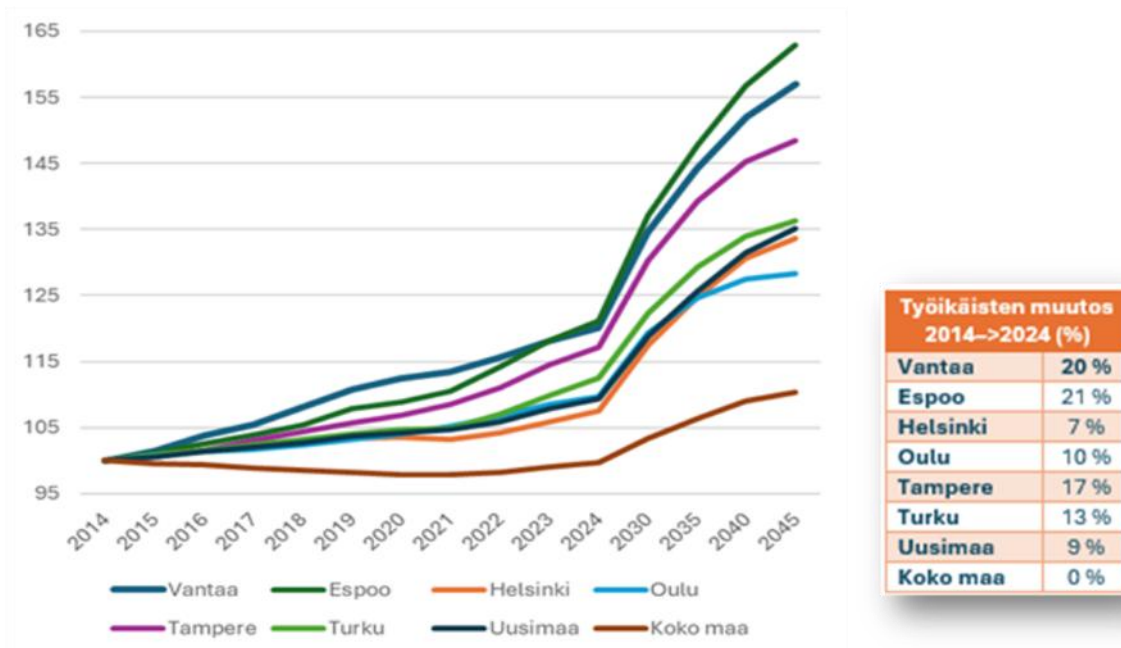
Vantaan toimintaympäristöä muovaavat samanaikaisesti useat voimiaan kasvattavat megatrendit: työelämän rakennemuutos ja tekoälyn ja muiden teknologioiden nopea kehitys, energiamurros, kaupan ja teollisuuden uusiutuminen, investointisykliin lyhentymisen, kuluttajakäyttäytyminen, ilmastonmuutos, kansainvälinen muuttoliike sekä pitkittynyt taloudellinen epävarmuus. Nämä ilmiöt vaikuttavat suoraan kaupunkien elinvoimaan, työllisyyteen ja investointeihin – ja edellyttävät meiltä aiempaa aktiivisempaa, asiakaslähtöisempää, ennakoivampaa ja systemisempää otetta. Ohjelmatyö vahvistaa

kaupungin kyvykkyyttä toimia tässä ympäristössä ketteränä, joustavana ja innovatiivisena kumppanina.

6.1.1 Työllisyys

Vantaa on strategiakauden alkaessa historiallisen vaikeassa työllisyystilanteessa. Taustalla vaikuttavat yhtä aikaa useat tekijät, joihin kaupunki voi vaikuttaa vain osin: Ukrainan sodan heijastusvaikutukset erityisesti lentoliikenteeseen, heikko suhdannetilanne ja avoimien työpaikkojen väheneminen, investointien ja rakentamisen voimakas hidastuminen sekä osaajapula ja väestörakenteeseen liittyen haastava lähtötilanne. Työllisyyden näkökulmasta epävarmuutta lisää myös tekoälyn ja muiden teknologioiden vauhdittama työelämän murros, jonka pitkän aikavälin vaikutuksia on vaikea ennakoida.

Vantaalla työttömyys reagoi suhdannevaihteluihin keskimääräistä voimakkaammin. Heikossa taloustilanteessa työttömyys kasvaa nopeasti, mikä lisää syrjäytymisen ja ylisukupolvisten työmarkkinaongelmien riskiä. Toisaalta suhdanteiden kääntyessä työllisyystilanne saattaa parantua nopeasti, mikä luo mahdollisuuksia vantaalaisten työllistymiselle – edellyttäen, että osaaminen ja työvoiman kysyntä kohtaavat.

Kuva 4: Työikäisten (18–64-vuotiaiden) kehitys 2014–2024 ja ennuste 2045 saakka indeksoituna 2014=100. (Lähde: Tilastokeskus)

6.1.2 Asukkaiden koulutustaso

Vantaa on nuori, nopeasti kasvava ja kansainvälinen kaupunki, jossa asuu paljon työikäistä väestöä (ks. kuva 4, s. 27). Haaste ei ole työvoiman puute, vaan se, että osa tästä potentialista jää nykytilanteessa työmarkkinoiden ulkopuolelle. Työpaikkaomavaraisuus on korkea (108 %), ja saavutettavuus pendelöivillä pääkaupunkiseudun työmarkkinoilla on erinomainen. Työmarkkinat ylittävät vahvasti kuntarajat, eivätkä Vantaalle syntyvä talouskasvu ja työpaikat kohdistu automaattisesti vantaalaisiin.

Haasteena on väestön koulutus rakenne. Vantaan koulutustaso on verrokkikaupunkeihin nähden matala, ja perusasteen koulutuksen varassa olevien osuus työttömistä on huomattavan suuri, sillä noin joka kolmas työttömistä on ilman toisen asteen tutkintoa tai koulutustieto puuttuu. Työttömien koulutusjakauma (ks. kuva 5, s. 28) poikkeaa selvästi muista

suurista kaupungeista, erityisesti korkea-asteen koulutettujen osuus on pienempi. Vantaan väestörakenteessa ja tätä kautta työllisyyden hoidossa korostuu se, kuinka hyvin kansainväliset osaajat työllistyvät. Koulutus rakenne ei vastaa riittävästi työmarkkinoiden nykyisiä ja tulevia osaamistarpeita, heikentäen osaamisen ja työnantajien tarpeiden kohtaantoa ja vaikeuttaen työllistymistä.

Työttömät koulutusasteen mukaan, %							
Alue	Ei perusasteen jälkeistä tutkintoa	Toinen aste	Erikoisammattikoulutusaste	Alin korkea-aste	Alempi korkeakouluaste	Ylempi korkeakouluaste	Tutkijakoulutusaste
Vantaa	43	39	1	4	9	5	0
Espoo	33	35	1	4	12	13	1
Helsinki	32	37	1	4	12	14	1
Oulu	19	55	1	4	12	9	1
Tampere	24	48	1	4	13	10	1
Turku	30	45	1	4	11	9	1
Uusimaa	34	39	1	4	11	10	1
Koko maa	28	49	1	5	10	7	1

Kuva 5: Työttömien vantaalaisten sekä vertailukaupunkien koulutusasteet vuonna 2024, Vantaan strategia ja tutkimus (Aineistolähde: Tilastokeskus)

Alueellisesti työllisyys- ja koulutustilanne eriytyvät kaupungin sisällä. Samalla alueellinen ja seudullinen koulutustarjonta on Vantaalla laaja, mikä muodostaa merkittävän mahdollisuuden, mikäli koulutusta kyetään suuntaamaan tulevaisuudessa kasvaville ja työllistävillä aloille.

6.1.3 Organisaation toimintamalli ja johtaminen

Nykytilanteessa kaupunkiorganisaation toiminta näyttäytyy monin paikoin reaktiivisena, siiloutuneena ja laadultaan kirjavana. Systemiset haasteet – kuten työllisyyden, osaamisen ja elinvoiman kytkeytyminen toisiinsa – eivät noudata toimialarajoja, mutta ratkaisut ovat pitkälti organisaatiokeskeisiä ja siksi niitä usein leimaa osaoptimointi. Kokonaiskuva palveluista on pirstaleinen sekä kaupungin sisällä että ulospäin asiakkaille ja kumppaneille.

Viime vuosien lainsäädännön muutokset ovat muuttaneet kuntien roolia merkittävästi: kunnat vastaavat nyt sekä työllisyyden hoidosta että työvoiman osaamisen kehittämisestä. Tämä luo Vantaalle uudenlaisen mahdollisuuden toimia elinvoiman tekijänä työvoiman koordinoinnin ja kehittämisen kautta. Työ edellyttää parempaa koordinaatiota, vahvaa tietopohjaa ja määrätietoista muutoksen johtamista. Taloussuhdanteiden vaikutus kaupungin talouteen voimistuu, mikä korostaa kaupungin vahvaa intressiä työttömyyden vähentämiseen.

6.1.4 Vantaan hyödyntämätön potentiaali

Vantaa ei ole vielä onnistunut profiloitumaan riittävästi vahvuksiensa kautta. Kaupunki on valtakunnallisesti merkittävä kansainvälisyyden pilottikaupunki ja logistinen solmukohta osana pääkaupunkiseudun metropolialuetta ja laajempaa työssäkäyntialuetta. Helsingin seudun väestökeskipiste on Vantaalla, jolla on erinomaiset edellytykset yritystoiminnalle, investoinneille ja monipuoliselle elinkeinorakenteelle – aina vaativista asiantuntijatehtävistä palvelu- ja tuotantosektoreihin.

Onnistunut kotoutuminen ja osaamispotentialin hyödyntäminen ovat keskeisiä elinvoimatekijöitä. Kaupunki vahvistaa koulutuksen, työllistymisen, osallisuuden ja toimivien palveluiden edellytyksiä niin, että vantaalaiset pystyvät osallistumaan työelämään ja yhteiskuntaan. Nuori, kansainvälinen ja kasvava kaupunki tarvitsee tulevaisuudenuskoa, ennustettavuutta ja toimivia palvelupolkuja, jotka tukevat kiinnittymistä työelämään ja yhteiskuntaan.

Työmarkkinoiden epävarmuus saattaa olla uusi normaali. Taloudellisesti ja inhimillisesti Vantaalla ei ole varaa jäädä reaktiiviseen rooliin. Kunnilla on nyt käytössään aikaisempaa vahvemmat vaikuttamisen keinot, mutta ilman yhteistä tilannekuvaa, selkeitä tavoitteita ja poikkihallinnollista johtamista vaikutus jää hajanaiseksi.

Tilannekuva osoittaa elinvoiman haasteiden kytköksen heikkoon työllisyyskehitykseen, kykyyn houkutella investointeja sekä kaupunkikokemuksen vetovoimatekijöihin. Ohjelman tavoitteet ja toimenpiteet kohdistetaan täten näihin osa-alueisiin.

6.2. Keskeiset tietolähteet

Ohjelman valmistelu, tilannekuva, seuranta ja päätöksenteko perustuvat yhteisesti sovittuun tietopohjaan. Taustatietoa kertyy eri tutkimuksista ja selvityksistä kansallisista ja kansainvälisistä lähteistä, kaupungin järjestelmistä, viranomaislähteistä sekä avoimista tilastoista ja yhteistyöstä hyvinvointialueen kanssa. Tärkeä tietolähde on myös KEHA-keskuksen keräämä tieto työllisyyspalveluiden asiakkaisiin liittyen. Kaupungin tieto- ja hallintopalvelut tuottavat tietoa kaupungista ja aluekortit eri alueiden tilanteesta.

Data kootaan kaupunkitasoiselle tietopalustalle ja esitetään koontinäytöillä, jotka kokoavat ohjelman keskeiset seurantaindikaattorit. Tietopohjan kehittämisessä on tunnistettu erityisesti elinvoimaan liittyviä tarpeita, ja haasteena on paikoin tiedon ajantasaisuus. Tietopohjaa kehitetään yhteistyössä tiedolla johtamisen asiantuntijoiden ja kaupunkikehittämisen kanssa.

6.3. Ohjelman valmistelu

Elinvoima- ja työllisyysohjelman perusta on kaupunkistrategiassa, joka on hyväksytty tammikuussa 2026. Ohjelman valmistelu alkoi vuoden 2026 alussa ohjausryhmän kokoamisella ja osallistavalla työpajatyöskentelyllä. Ohjelmaan kuuluvaa työllisyyden hoidon toimenpidekokonaisuutta on valmisteltu laajassa osallistavassa yhteistyössä kesästä 2025 saakka ja sittemmin yhteensovitettu osaksi kaupunkistrategian mukaista Elinvoima- ja työllisyysohjelmaa.

Maaliskuun 2026 valtuustoseminaarissa päättäjät osallistuivat ohjelmatyön suunnitteluun megatrendien näkökulmasta sekä muutosohjelmaan liittyvien odotusten kautta. Ohjelmatyön valmisteluun on osallistunut kevään 2026 aikana eri näkökulmista joukko asiantuntijoita, ml. innovaatiotiimi, ennakointitiimi, tasa-arvo- ja yhdenvertaisuusasiantuntija, tiedolla johtamisen tiimi sekä kaikkien toimialojen johtoryhmät. Lisäksi ohjelman valmisteluun on haettu näkemyksiä kaupunkiorganisaation ulkopuolisilta asiantuntijoilta sekä neuvonantajaryhmältä.